

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/61/2019
Identifikačné číslo spisu:	3113010767
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:3113010767.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudkýň JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martiny Zeleňakovej, v trestnej veci obvineného O. O., pre obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b), ods. 5 písm. a) Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku 25. februára 2020 v Bratislave, o dovolaní obvineného O. O., ktoré podal prostredníctvom obhajcu Mgr. Dávida Štefanka, advokáta v Bratislave proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 23. apríla 2019, sp. zn. 23To/120/2018 a Okresného súdu Trenčín z 30. mája 2018, sp. zn. 6T/29/2013, takto

rozhodol:

I.

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 23. apríla 2019, sp. zn. 23To/120/2018 a v konaní, ktoré mu predchádzalo

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 319 Trestného poriadku, § 293 ods. 3, ods. 6, ods. 7 Trestného poriadku v neprospech obvineného O. O..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie krajského súdu z r u š u j e.

Z r u š u j e aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajskému súdu v Trenčíne p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku obvineného O. O., nar. XX. H. XXXX v P. trvale bytom O. X. č. XXX, okres B. T. B. P., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom

n e b e r i e d o v ä z b y.

Odôvodnenie

Okresný súd Trenčín (ďalej aj len „súd prvého stupňa“) rozhodol rozsudkom z 30. mája 2018, sp. zn. 6T/29/2013 tak, že obvineného O. O., nar. XX. H. XXXX v P., trvale bytom O. X. č. XXX, okres B. T. nad P. (ďalej len „obvinený“) uznal vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b), ods. 5 písm. a), Trestného zákona, 138 písm. i) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že:

obžalovaný T. J. v presne nezistenom čase oslovil obžalovaného Y. W., ktorý mal kamiónom prevážať elektroniku zn. Samsung, vysvetlil mu plán krádeže elektroniky zn. Samsung tak, aby umožnil naloženú elektroniku vyložiť v Slovenskej republike a následne s prázdny kamiónom odišiel do zahraničia na miesto vykládky, kde nahlási krádež tovaru a keď obžalovaný Y. W. odmietol podieľať sa na krádeži tovaru zo svojho kamiónu, požiadal ho o zabezpečenie vodiča, ktorý vykonáva prepravy elektroniky zn. Samsung z Galanty do zahraničia, ktorý by bol ochotný umožniť vyloženie tovaru ešte v Slovenskej republike a následne v zahraničí nahlásiť fingovanú krádež. Následne podľa žiadosti obžalovaného T. J. obžalovaný Y. W. oslovil svojho známeho vodiča kamiónu obžalovaného Y. J., ktorý pracoval vo firme V. O., spol. s r.o., Q. č. X, O., ktorý s plánom krádeže súhlasil. Dňa 2. septembra 2006 obžalovaný Y. J. na kamión zn. Mercedes Axor 1840 LS E4, evidenčné číslo ťahača O., evidenčné číslo návesu EČ O. naložil v spoločnosti U., spol. s r.o., D. - 396 ks 19" LCD monitorov zn. SAMSUNG typ LS19HAWCSH/EDC v hodnote 56 232,- Eur, ďalej v spoločnosti U. - organizačná zložka, D. naložil 12 ks 42" plazmových televízorov zn. SAMSUNG typ PS42E71 HX/XEC v hodnote 9 980,89 Eur a 189 ks 32" LCD televízorov zn. SAMSUNG typ LE32M61 BX/XEC v hodnote 147 761,89 Eur, ktoré mal zaviesť odberateľovi - spoločnosti U. - do Holandska, pričom však po naložení tovaru podľa dohody, dňa 3. septembra 2006 v presne nezistenom čase medzi 22.00 hod. - 22.30 hod. kamión pristavil na odpočívadle na diaľnici D1 pri Beckove, okres Nové Mesto nad Váhom, kde podľa dohody kamión odovzdal obžalovanému Y. W. a obžalovanému T. J. a dvom doteraz nezisteným osobám, ktoré prišli na odpočívadlo na vozidle Škoda Octavia nezisteného evidenčného čísla. Obžalovaného Y. J. obžalovaný T. J. odviezol na benzínovú pumpu OMV v Novom Meste nad Váhom, obžalovaný Y. W. aj s jednou doteraz nestotožnenou osobou odviezli kamión obžalovaného Y. J. do objektu firmy L. v B. T. B. P., kde ich doprevádzala doteraz nestotožnená osoba na vozidle Škoda Octavia nezisteného evidenčného čísla, kde bol tovar z kamiónu vyložený a prázdny kamión obžalovaný Y. W. odovzdal obžalovanému Y. J., ktorý s prázdny kamiónom pokračoval v jazde do Holandska, kde zinscenoval vlamanie do kamiónu a dňa 6. septembra 2006 nahlásil krádež všetkého tovaru na polícii TILBURG v Holandsku. Z Nového Mesta nad Váhom tovar podľa dohody s obžalovaným I. W. a obžalovaným O. O. odvážal Y. H., pričom časť tovaru bola prevezená z rodinného domu v B. T. B. P., na ul. O. bez popisného čísla, kde býva obžalovaný O. O., do Bratislavy do veľkoskladu zeleniny O. obžalovaného I. W., odkiaľ odcudzený tovar v ďalšom období postupne obžalovaný I. W., obžalovaný O. O. a podľa ich pokynov aj Y. I., (ktorý má dočasne odložené vznesenie obvinenia) ho za podhodnotenú cenu ďalej rozpredávali rôznym presne nezisteným osobám,

- krádežou 396 ks 19" LCD monitorov zn. SAMSUNG typ LS19HAWCSH/EDC bola spoločnosti U., ul. V. spôsobená škoda 56 232,00 €,
- krádežou 12 ks 42" plazmových televízorov zn. SAMSUNG typ PS42E71HXIXEC a 189 ks 32" LCD televízorov zn. SAMSUNG typ LE32M61 BXIXEC bola spoločnosti U. - organizačná zložka, D. spôsobená škoda 147.761,89 €, ktorá škoda bola následne poisťovňou H.o) čiastočne nahradená vo výške 110 573,89 €,
- v dôsledku tejto udalosti sa aj prepravná spoločnosť V. O. podieľala na úhrade spôsobenej škody vo výške 37 088,- Eur.

Okresný súd Trenčín uložil obvinenému O. O. podľa § 212 ods. 5 Trestného zákona (zák. č. 140/1961 Zb.), § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Trestného zákona, § 39 ods. 1 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona bol obvinený zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného poriadku bol obvinenému uložený ochranný dohľad v trvaní 1 (jeden) rok.

Podľa § 77 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného zákona bola obvinenému uložená povinnosť po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody oznamovať probačnému a mediačnému úradníkovi potrebné údaje a zdrojoch svojej obživy a tie aj osobne preukazovať, osobne sa hlásiť v určených lehotách a vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska uvedeného v rozhodnutí súdu.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť škodu poškodenému N. U., bytom Q. X, XXX XX O. vo výške 37 088,00 €. Poškodenému H.- Z.O., V. vo výške 110 573,89 €.

Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj len „odvolací súd“), na podklade odvolaní prokurátorky a obvinených Y. J., I. W., O. O., T. J., rozhodol uznesením z 23. apríla 2019, sp. zn. 23To/120/2018 tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolania prokurátorky a obvinených Y. J., I. W., O. O. a T. J. zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu podal obvinený O. O. v zákonnej lehote prostredníctvom obhajcu dovolanie 14. júna 2019 (č. l. 2597), ktoré doručil najskôr Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. V dovolaní namietal naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d), písm. e), písm. g), písm. h), písm. i), písm. j) Trestného poriadku.

Úvodom v podstate obvinený zosumarioval konanie predchádzajúce podanému dovolaniu. Konštatoval, že je oprávnenou osobou na podanie dovolania a že, lehota na podanie dovolania bola zachovaná. Následne tvrdil, že k jeho odsúdeniu došlo predovšetkým na základe nesprávneho posúdenia okolností, za ktorých sa mal dopustiť trestného činu kladeného mu za vinu. Dôkazy vykonané v prvostupňovom konaní boli vykonané jednostranne v neprospech obvineného a v niektorých prípadoch dokonca aj nezákonným spôsobom.

Porušenie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, teda „vo veci rozhodol nepríslušný súd“ videl konkrétne v rozhodnutí vecne alebo miestne nepríslušného súdu. Uvádza, že pre správnu aplikáciu príslušnosti je potrebné vychádzať predovšetkým z § 16 a § 17 Trestného poriadku, ktoré následne citoval. S poukazom na obžalobu a rozsudok súdu prvého stupňa uvádzal, že skutok mal byť spáchaný organizovanou skupinou, teda príslušným súdom mal byť okresný súd v sídle krajského súdu. V nadväznosti na vyššie uvedené obvinený uviedol, že v prípade kladenom mu za vinu nejde ani o dištančný delikt, ani o omisívny delikt a ani o pokračujúci delikt. Miestom spáchania trestného činu kladeného obvinenému za vinu (trestného činu, z ktorého bol odsúdený), t. j. trestného činu krádeže, bolo mesto Galanta. Keďže Galanta patrí do miestnej príslušnosti Krajského súdu v Trnave a príslušným súdom na prejednanie veci mal byť v zmysle vyššie uvedeného, Okresný súd Trnava v prvom stupni a Krajský súd v Trnave ako odvolací súd. Je teda zrejmé, že rozhodol nepríslušný súd, čím nepochybné došlo aj k porušeniu práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa obvineného došlo aj k porušeniu ustanovenia § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, súd rozhodol v nezákonnom zložení. Obvinený namietal nezákonné zloženie tak prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu. Pritom odkázal na argumentáciu použitú k porušeniu ustanovenia § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku. V rámci tohto dôvodu poukázal aj na čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1, čl. 17 ods. 2 Ústavy SR. Poukázal aj na ustanovenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na rozsudky EŠLP (Case of Buscarini and Others v. San Marino, sťažnosť č. 24645/94, Academy Trading Ltd. And Others v. Greece, sťažnosť č. 30342/96, Daktaras v. Lithuania, sťažnosť č. 42095/98, ECHR 2000-X).

K namietanému porušeniu ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dôvodil tým, že v

konaní pred odvolacím súdom, na verejnom zasadnutí 23. apríla 2019 sa konalo v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené podmienky. Podľa názoru obvineného ide o jedno z najzávažnejších porušení práva na obhajobu. Vzhľadom na to, že v dôsledku tohto porušenia nemohol obvinený predniesť záverečný návrh v odvolacom konaní. Obvinený uviedol aj svoje nesúhlasné stanovisko k výkladu zásady in dubio pro reo. K tomuto výkladu sa priklonil aj odvolací súd. Na ilustráciu predmetnej situácie obvinený citoval časť rozsudku prvostupňového súdu (str. 33): „Keďže súd vykonaným dokazovaním nemôže jednoznačne vylúčiť, že sa obžalovaní I. W. a L. O. (pozn. zrejme má súd na mysli O. O.) nepodieľali na samotnej krádeži, súd dospel k záveru, že ich konanie je potrebné v súlade so zásadou in dubio pro reo kvalifikovať ako obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b), ods. 5 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona. V súvislosti s touto zásadou poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2To/2/2012. Na podporu svojej argumentácie uviedol aj definíciu zásady in dubio pro reo a prezumpcie nevinoty. Nad rámec uviedol, ak nie je vina obvineného plne preukázaná, musí byť vyneseny rozsudok oslobodzujúci. V tomto zmysle platí pravidlo, že nedokázaná vina má rovnaký význam ako dokázaná nevinota. V nadväznosti na konštantnú judikatúru obvinený dôvodí tým, že ak možno v trestnom konaní na základe vykonaného dokazovania dospieť k niekoľkým približne rovnako pravdepodobným skutkovým verziám a súd sa prikloní k verzii, ktorá je pre obvineného nepriaznivá, porušuje princíp rozhodovania in dubio pro reo, a tým aj prezumpciu nevinoty podľa čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd, podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Obvinený videl porušenie aj ustanovenia § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku uplatňujúceho sa v prípade, ak je hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené podmienky. V rámci predmetnej námietky uviedol, že sa dňa 23. apríla 2019 konalo verejné zasadnutie na odvolacom súde bez prítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené podmienky. Nakoľko v prípade obvineného horná hranica trestu odňatia slobody prevyšuje 10 rokov, nie je možné verejné zasadnutie konať bez jeho prítomnosti, ak na to nedal súhlas. V spise sa nenachádza výslovné požiadanie obvineného, aby sa konalo verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti.

V rámci námietky podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku obvinený poukázal na skutočnosť, že sudca Okresného súdu Trenčín JUDr. Michal Fiala oznámil dňa 10. mája 2013 písomne svoju zaujatosť v prejedávanej veci. Toto oznámenie odôvodnil vzťahom k poškodenému P. V., nakoľko sa osobne pozná so zaťom poškodeného Z. U., ako aj s dcérou poškodeného N. U., s ktorými sa aj navštevujú. Avšak Krajský súd v Trenčíne rozhodol na neverejnom zasadnutí 11. júna 2013, že JUDr. Fiala nie je vylúčený z úkonov trestného konania. S týmto však obvinený nesúhlasí a poukázal pri tom na čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý ustanovuje, že každý má právo na spravodlivý proces, ktoré zahŕňa aj právo na to, aby bola jeho vec rozhodnutá nezávislým a nestranným súdom. Ďalej obvinený poukazoval na objektívnu a subjektívnu stránku nestrannosti s akcentom na judikatúru EŠLP. Bola to práve objektívna stránka nestrannosti, v prípade ktorej možno mať u predmetného sudcu oprávnené, pochybnosti o zaujatosti.

Obvinený taktiež namietal porušenie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ktoré spočívalo v rozhodnutí založenom na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Podľa názoru obvineného, zo spisového materiálu a z rozhodnutí súdu prvého stupňa, ako aj súdu odvolacieho vyplýva, že oba tieto súdy brali do úvahy iba dôkazy, vykonané v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí. Pričom návrhy na doplnenie dokazovania zo strany obvineného súdy zamietli, pretože neboli potrebné na objasnenie skutkového stavu. Obvinený podotkol, že súd absolútne nereflektoval na rozpory vo výpovediach svedkov, spoluobvinených. V nadväznosti na uvedené poukázal obvinený na ustanovenie § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda na zásadu voľného hodnotenia dôkazov. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Toš 4/2009, z ktorého vyplýva, že jeden priamy dôkaz, musí byť overený radom ďalších nepriamych dôkazov. Na margo toho uviedol, že súd sa riadil primárne výpoveďami osôb priznávajúcich spáchanie trestnej činnosti, pričom treba uviesť, že ak by aj boli vyhodnotené ako dôveryhodné, tak nie sú preukázané smerom k obvinenému inými dôkazmi podporujúcimi tieto výpovede. Naproti tomu súd nevzal do úvahy výpovede, ktoré sú na prospech obvineného, ako to bolo uvádzané aj v odvolaní, čo je

de facto porušenie zásady rovnosti zbraní. Odvolávajúc sa na judikatúru EŠLP konštatoval, že výpovede svedkov, ktorí vypovedali z dôvodu poskytnutia imunity (osoba nebude trestne stíhaná), môžu byť značne účelové z dôvodu ponúkaných výhod alebo pomsty. A teda môžu spochybniť spravodlivý charakter trestného konania.

Obvinený ďalej namietal porušenie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, ku ktorému malo dôjsť tým, že vzhľadom na dĺžku konania je predmetný trest neprimeraný. Judikatúra EŠLP pripúšťa, aby porušenie práva na primeranú dĺžku konania bolo kompenzované zastavením trestného stíhania, oslobodením spod obžaloby alebo zmiernením trestu.

Obvinený konštatoval aj naplnenie dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Mal za to, že došlo k porušeniu zákona, čoho následkom bolo zásadné ovplyvnenie postavenia obvineného, čím bolo naplnené aj ustanovenie § 371 ods. 5 Trestného poriadku. Konkrétne uviedol, že skutok mal byť správne kvalifikovaný nie ako trestný čin krádeže, ale ako sprenevera, nakoľko (elektronika) bola v Galante naložená prepravcovi Y. J., pričom tento sa ho nezmocnil spôsobom, ktorý by naplňal objektívnu stránku trestného činu krádeže. Pričom považoval za potrebné uviesť, že trestný čin sprenevery je úmyselným trestným činom, pričom pri úmyselnom trestnom čine musí úmysel páchatel'a zahŕňať všetky znaky objektívnej stránky príslušného trestného činu. Súčasťou objektívnej stránky trestného činu sprenevery je nielen prisvojenie si veci, ktorá bola páchatel'ovi zverená a teda konanie páchatel'a v rozpore s účelom zverenia, ale aj spôsobenej škody. Je nepochybné, že tovar bol Y. J. zverený dobrovoľne. Páchatel'ovi je pri trestnom čine sprenevery potrebné preukázať, že už v čase keď naložil s vecou v rozpore s účelom, na ktorý mu bola zverená, mal nielen vedomosť o tom, že svojím konaním môže spôsobiť škodu, ale aj, že bol minimálne uzročený so spôsobením škody a teda, že konal minimálne vo forme nepriameho úmyslu. Trestný čin mal byť podľa obžaloby, ako aj podľa rozsudku spáchaný vlámaním, toto ale nevyplývalo absolútne zo žiadneho produkovaného dôkazu. V neposlednom rade k tomuto dôvodu uviedol, že v prejedávanom prípade nebolo nič také zistené, čo spôsobilo nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku, za ktorý bol obvinený odsúdený.

V spojení s ostatnými dovolacími dôvodmi je aj uloženie ochranného opatrenia nezákonné. Z tohto dôvodu obvinený namietal aj ustanovenie § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku.

Obvinený poukazuje na rozsudok prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu, ktorý hodnotil ako nepreskúmateľný. Čo podľa názoru obvineného vyplývalo hlavne z nenáležitosti, nepresvedčivého odôvodnenia rozhodnutia, kedy sa súdy nedostatočne vysporiadali s dôkaznou situáciou, čo sa prejavilo v nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Obvinený záverom dodáva, že nie je možné nevšimnúť si celý komplex na seba nadväzujúcich, minimálne neštandardných až vyslovene nezákonných postupov, ktoré v celkovom súhrne nepridávajú na dôveryhodnosti a objektivite činnosti orgánov prípravného konania, ako aj Okresného súdu Trenčín a Krajského súdu v Trenčíne v danej veci bez toho, aby bolo možné vylúčiť ich príliš výraznú snahu usvedčiť obvineného za akúkoľvek cenu, dokonca aj za cenu nezákonnosti.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu obvinený v petite podaného dovolania navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

- vyslovil rozsudkom porušenie zákona z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d), písm. e), písm. g), písm. h), písm. i), písm. j) Trestného poriadku
- zrušil rozsudok Okresného súdu Trenčín z 30. mája 2018, sp. zn. 6T/29/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, z 23. apríla 2019, sp. zn. 23To/120/2018.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila 9. augusta 2018 prokurátorka Krajskej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátorka“). Vo svojom vyjadrení sa aj napriek rozsiahlemu obsahu dovolania, venovala každému z množstva dovolacích dôvodov uvedených obvineným. Pri každom z nich, stručne, jasne a vecne vyjadrila svoje odborné stanovisko, ktoré náležitým spôsobom argumentačne odôvodnila. Taktiež objasnila kontext zásad uplatňovaných v dovolaní obvineného. Záverom je potrebné konštatovať, že sa

prokurátorka nestotožnila s ani jednou dovolacou námietkou uvádzanou obvineným. Zároveň podotkla, že obvinený zjavne chápal dovolanie ako ďalší z riadnych opravných prostriedkov, pretože namietať predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech. Dovolanie na tento účel neslúži. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhla, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí dovolanie O. O. odmietol.

Dňa 11. novembra 2019 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručené podanie, v ktorom obvinený reagoval na vyjadrenie prokurátorky k jeho dovolaniu. V predmetnom podaní obvinený vyjadril nesúhlasné stanovisko k názoru prokurátorky reagujúcej na jeho dovolanie. Opätovne zhrnul a konštatoval dovolacie dôvody obsiahnuté v dovolaní, pričom neuviedol žiadne nové skutočnosti.

Najvyšší súd ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku), pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu podľa [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), rovnako mal s poukazom na uvedené splnenú aj podmienku prípustnosti dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Po vykonaní vyššie uvedených procesných úkonov predstavujúcich jeho prieskumnú povinnosť formálnej povahy vo vzťahu k podanému dovolaniu najvyšší súd dospel k záveru, že bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.

Úvodom je potrebné uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované pod číslom 57 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 5/2007).

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad aj uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017).

Podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku dovolanie možno podať ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 293 ods. 3, ods. 6 Trestného poriadku verejné zasadnutie sa koná za prítomnosti obvineného. Verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného nemožno konať, ak je obvinený vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody, alebo ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov.

Ustanovenie ods. 6 sa nepoužije len vtedy, ak sa obvinený odmietol zúčastniť verejného zasadnutia, alebo výslovne požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti (§ 293 ods. 7 Trestného poriadku).

Podľa § 293 ods. 9 Trestného poriadku v prípadoch povinnej obhajoby nemožno konať verejné zasadnutie bez prítomnosti obhajcu. Ospravedlnenie a žiadosť podľa odseku 7 môže predniesť aj obhajca obvineného, ak je na to osobitne splnomocnený.

V posudzovanej veci zo spisového materiálu dovolací súd zistil nasledovné. Obvinený O. O. (vtedy obžalovaný) bol na verejné zasadnutie odvolacieho súdu predvolaný (č. l. 2456). V predvolaní bol obvinený poučený v zmysle § 293 ods. 4, ods. 5, ods. 6, ods. 8, § 120 ods. 2 § 66 ods. 3 Trestného poriadku.

Obvinený je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b), ods. 5 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona, za ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody vo výmere 10 až 15 rokov.

Najvyšší súd ďalej zistil, že obhajca obvineného JUDr. Vavrinčík, hoci nebol osobitne splnomocnený na takýto úkon (viď splnomocnenie), na verejnom zasadnutí Krajského súdu v Trenčíne, konanom 23. apríla 2019 (č. l. 2468 - 2469) vyhlásil, že „ má súhlas od obvineného (obžalovaného) s vykonaním verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti, ale zabudol ho v kancelárii".

Dovolací súd v tomto smere vykonal dokazovanie a zabezpečil si vyjadrenie obhajcu JUDr. Filipa Vavrinčíka, doručené e-mailom dňa 24. februára 2020 (a následne aj poštou), v ktorom obhajca uviedol, že „pravdepodobne došlo k zámene súhlasov, nakoľko klient mu viackrát vystavil súhlas s pojednávaním v jeho neprítomnosti".

Z uvedeného vyplýva, že verejné zasadnutie na Krajskom súde v Trenčíne bolo vykonané v neprítomnosti obvineného v rozpore so zákonom.

V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na svoje stanovisko č. 1/2011 (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. februára 2010, sp. zn. 2Tdo 46/2009). Z obsahu stanoviska vyplýva, že pochybenie sa týkalo tiež rozhodovania Krajského súdu v Trenčíne v obdobnej situácii.

Právo obvineného byť prítomný na verejnom zasadnutí, obhajovať sa sám i prostredníctvom obhajcu aj podľa judikatúry ESLP predstavuje základný prvok práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Trestný poriadok tieto práva bližšie upravuje v ustanoveniach § 293 Trestného poriadku o prítomnosti na verejnom zasadnutí, resp. aj v § 326 o konaní na odvolacom súde. Ustanovenie § 292 ods. 1 Trestného poriadku o príprave verejného zasadnutia výslovne otázku prítomnosti obvineného na ňom neupravuje. Na nutnosť jeho účasti je však treba usudzovať buď podľa toho, či súd v zmysle § 292 ods. 1 Trestného poriadku obvineného o verejnom zasadnutí len upovedomil alebo či ho na verejné zasadnutie predvolal. Ostatne uvedený spôsob prichádza do úvahy, čo nepochybne vyplýva aj zo zákonnej úpravy, keď je účasť konkrétnej osoby na verejnom zasadnutí nevyhnutná. Uvedenou formou dáva teda súd zreteľne najavo, že bez prítomnosti obvineného nemôže vec rozhodovať.

Preto, ak bol obvinený O. O. bol na verejné zasadnutie predvolaný (č. l. 2456), hoci z úpravy predsedu senátu (č. l. 2451) vyplýva, že obvinený mal byť upovedomený (viď pripojený vzor predvolania), a tento svoju neúčasť neospravedlnil, súhlas s vykonaním verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného sa v spise nenašiel. Obhajca v e-maile tvrdil, že sa zrejme pomýlil..., potom odvolací súd nemohol vykonať verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti.

Vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného je totiž podľa § 293 ods. 5 Trestného poriadku viazané nielen na podmienku riadneho a včasného doručenia upovedomenia a zjavne nemôže ísť o predvolanie uvádzané v tomto ustanovení lebo v takomto prípade vzhľadom na vyššie uvedené, by možnosť vykonania verejného zasadnutia v neprítomnosti bola vylúčená vždy. Obvinený predvolanie na verejné zasadnutie prevzal dňa 1. apríla 2019. Lehota na prípravu verejného zasadnutia bola zachovaná. Prítomný obhajca súhlasil s vykonaním verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného, hoci nebol na

to osobitne splnomocnený. Obhajca nepredložil súdu súhlas, resp. výslovnú žiadosť, aby sa verejné zasadnutie konalo v neprítomnosti obvineného, čo následne aj dovolaciemu súdu písomne potvrdil. Z pripojeného tlačiva nemožno jednoznačne zistiť, či bol obvinený na verejné zasadnutie predvolaný alebo upovedomený.

Obsahom práva na obhajobu, ktoré je prvkom spravodlivého procesu je aj možnosť vznášať osobne a tiež prostredníctvom obhajcu námietky proti prvostupňovému rozsudku na odvolacom súde. Odňatie tejto možnosti vykonaním verejného zasadnutia bez prítomnosti obvineného, pre ktorý postup neboli splnené zákonné podmienky napĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku. Uvedený nezákonný postup v sebe ale zároveň zahŕňa aj zásadné porušenie práva na obhajobu, a preto v takom prípade neprichádza do úvahy aj záver o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, z dôvodu že v uvedenej situácii má ustanovenie § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku povahu špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku naplnený bol.

Dôvodom podania dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je, že rozhodnutie vo veci bolo vydané súdom, ktorý nebol vecne alebo miestne príslušný.

Príslušnosť súdu vymedzuje, ktorý konkrétny súd má v danej veci konať a rozhodovať. Rozlišujú sa tri druhy príslušnosti, a to

- vecná príslušnosť, ktorá je vymedzená v § 15 a § 16 Trestného poriadku
- miestna príslušnosť ustanovená v § 17
- funkčná príslušnosť, ktorá určuje orgán príslušný na rozhodovanie v druhom stupni, teda o opravnom prostriedku;

Podľa § 17 ods. 1 Trestného poriadku konanie vykonáva súd, v ktorého obvode bol trestný čin spáchaný.

Podľa § 17 ods. 2 Trestného poriadku ak osobitný predpis neustanovuje inak, obvodom okresného súdu v sídle krajského súdu pre konanie o trestných činoch uvedených v § 16 ods. 1 je obvod tohto krajského súdu.

Podľa § 17 ods. 3 Trestného poriadku ak miesto činu nemožno zistiť alebo bol čin spáchaný v cudzine, konanie vykonáva súd, v ktorého obvode obvinený býva, pracuje alebo sa zdržiava; ak sa nedajú tieto miesta zistiť alebo sú mimo územia Slovenskej republiky, konanie vykonáva súd, v ktorého obvode čin vyšiel najavo.

Podľa § 16 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku Okresný súd v sídle krajského súdu vykonáva v prvom stupni konanie ak bol skutok spáchaný organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou.

Legálna definícia miesta spáchania trestného činu je upravená v § 12 Trestného zákona; podľa ktorého miesto spáchania trestného činu je každé miesto, na ktorom páchatel konal, alebo nastal alebo podľa predstavy páchatel'a mal nastať následok predpokladaný týmto zákonom.

Podľa § 20 Trestného poriadku, ak je podľa predchádzajúcich ustanovení daná príslušnosť niekoľkých súdov, konanie vykonáva ten súd, na ktorom prokurátor podal obžalobu alebo ktorému bola vec postúpená nepríslušným súdom.

V posudzovanom prípade k začatiu páchania stíhaného skutku došlo v Galante, k jeho dokonaniu došlo v Novom Meste nad Váhom, kde došlo k vyloženiu tovaru z kamióna, jeho uskladneniu a následnému rozpredaniu. Keďže skutok bol právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin spáchaný organizovanou skupinou, správne vo veci konal okresný súd v sídle krajského súdu, teda Okresný súd

Trenčín, na ktorý bola podaná obžaloba.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku naplnený nie je.

Dovolanie obvinený podal aj z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, teda že súd rozhodol v nezákonnom zložení.

Obvinený v tejto súvislosti poukazoval na to, že rozhodoval nepríslušný súd, potom aj celé zloženie prvostupňového súdu a odvolacieho súdu bolo nezákonné.

Nezákonne zloženým súdom sa rozumie súd, ktorý je obsadený v rozpore s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. Nakoľko vo veci rozhodoval príslušný súd tento dôvod dovolania nie je daný [viď vysvetlenie pri dovolacom dôvode § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku].

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

V zmysle konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky označený dovolací dôvod predpokladá nie akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len tie prípady, kedy toto právo obvineného bolo porušené zásadným spôsobom. Spravidla pôjde o prípady kedy obvinený nebol v trestnom konaní zastúpený obhajcom, napriek tomu, že išlo o niektorý z prípadov povinnej obhajoby (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované pod číslom 7 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky číslo 1/2011 - ďalej aj „R 7/2011“), právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku).

Dovolateľ svoje námietky o porušení jeho práva na obhajobu oprel v prvom rade o skutočnosť, že v konaní pred odvolacím súdom sa verejné zasadnutie dňa 23. apríla 2019 konalo v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené podmienky a súdy nesprávne aplikovali zásadu in dubio pro reo.

Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na odôvodnenie uvedené vyššie pri ustanovení § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, kde konštatoval naplnenie tohto dovolacieho dôvodu.

Nad rámec uvedeného najvyšší súd uvádza, obvinený O. O. bol riadne v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom, zastúpený svojim zvoleným obhajcom JUDr. Vladimírom Fraňom na základe splnomocnenia z 18. marca 2008, Mgr. Viliamom Parákom na základe plnomocenstva z 1. októbra 2008. Plnomocenstvom z 23. novembra 2016 (č. l. 2257) obvinený splnomocnil obhajcu JUDr. Filipa Vavrinčíka na konanie pred súdmi. Tomuto predchádzalo odvolanie plnomocenstva Mgr. Viliamovi Parákovi dňa 22. novembra 2016 (č. l. 2256). Prostredníctvom obhajcov obvinený mohol dôsledne uplatňovať svoje práva.

Proces dokazovania a to z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale i z hľadiska rozsahu dokazovania, je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia.

Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu urobený v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

Za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať

obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení si povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku respektíve uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku.

Len minister spravodlivosti (za splnenia zákonných podmienok) je oprávnenou osobou na podanie dovolania proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci (§ 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Použitie zásady „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obvineného), ktoré vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 4 Trestného poriadku, prichádza do úvahy len vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonom zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie. Táto zásada sa týka iba skutkových zistení. Nakoľko dovolací súd skutkové zistenia nemôže skúmať, aplikácia tejto zásady v dovolaní neprichádza do úvahy.

Pre úplnosť treba ešte uviesť, že pokiaľ by aj išlo o porušenie práva na obhajobu, bolo by potrebné skúmať, či toto právo bolo porušené zásadným spôsobom, t. j. či porušenie mohlo vyvolať odlišné rozhodnutie o vine obvineného. V tomto prípade porušenie práva na obhajobu zistené nebolo.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, t. j. že vo veci konal alebo rozhodoval orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, najvyšší súd uvádza.

Obvinený namietal, že sudca Okresného súdu Trenčín JUDr. Michal Fiala oznámil dňa 10. mája 2013 písomne svoju zaujatosť v prejednávanej veci. Toto oznámenie zdôvodnil vzťahom k poškodenému P. V., nakoľko sa osobne pozná so zaťom poškodeného Z. U., ako aj s dcérou poškodeného N. U. a prostredníctvom nich prišiel aj do kontaktu s poškodeným V. a z ich rozprávania vie o predmetnej trestnej veci. Krajský súd v Trenčíne dňa 11. júna 2013 rozhodol, že menovaný sudca nie je vylúčený z úkonov trestného konania, s čím obvinený nesúhlasí. V prejednávanom prípade bolo potrebné podľa názoru obvineného skúmať hlavne kritérium objektívnej nestrannosti.

O námietke zaujatosti bolo kvalifikovaným spôsobom rozhodnuté, preto dovolací súd nemá dôvod toto rozhodnutie krajského súdu spochybňovať. Krajský súd okrem iného uviedol, že subjektívne dôvody uvádzané sudcom, nie sú takého charakteru, pre ktoré by sudca nemohol splniť svoju základnú povinnosť prejsť na pridelenú vec nezávisle, nestranne a nezaujate.

Tento dovolací dôvod by bol naplnený, keby vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý bol vylúčený a o jeho vylúčení sa nerozhodlo, čo ale nie je tento prípad. Vylúčiť sudcu z prejednávanej veci a rozhodovania možno len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov a to len vtedy, keď jeho vzťah k veci, účastníkom konania alebo ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebude schopný nezávisle a nestranne rozhodnúť.

Tento dovolací dôvod preto naplnený nebol.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku prichádza v úvahu vtedy, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V tejto súvislosti dovolateľ označil za nezákonné, že oba konajúce sudy pri svojom rozhodovaní brali do úvahy iba dôkazy, ktoré boli vykonané v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní, resp. na verejnom zasadnutí. Návrhy na doplnenie dokazovania zo strany obvineného a jeho obhajcu sudy zamietli. Súd nevzal do úvahy výpovede, ktoré sú na prospech obvineného, čo je de facto porušením

zásady rovnosti zbraní.

Obvinený však konkrétne neuviedol, ktoré dôkazy považoval za nezákonné.

Spôsob hodnotenia dôkazov súdmi, nemožno napadnúť dovolaním. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces. K porušeniu práva na spravodlivý proces by pritom mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje. Na druhej strane za nezákonnosť nemožno považovať nevykonanie dôkazu, resp. hodnotenie dôkazov zo strany súdu v rozpore s predstavami obvineného. Je plne na úvahe súdu, aby sám rozhodol v okolnostiach prípadu, ktoré dôkazy na zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, vykoná bez ohľadu na to, ktorá zo strán konania ich navrhla.

Najvyšší súd konštatuje, že v posudzovanej veci boli všetky dôkazy vykonané spôsobom, ktorý zodpovedá zákonu a v tomto smere postupu súdov ani orgánom činným v trestnom konaní niet čo vytknúť, preto ani tento dovolací dôvod naplnený nebol.

Obvinený ďalej v dovolaní namietal naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, t. j., že mu bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin pripúšťa.

Obvinený vzhľadom na dĺžku konania považuje uložený trest za neprimeraný.

V tejto súvislosti najvyšší súd uvádza, že obvinený bol odsúdený pre trestný čin - obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b), ods. 5 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona, za čo je zákonom ustanovená trestná sadzba vo výmere od 10 do 15 rokov.

Prvostupňový súd obvinenému O. O. uložil trest odňatia slobody podľa § 212 ods. 5 Trestného zákona, 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Trestného zákona, § 39 ods. 1 Trestného zákona vo výmere 8 (osem) rokov. Súd pri ukladaní trestu u všetkých obžalovaných zohľadňoval skutočnosť, že od spáchania skutku uplynulo cca. 12 rokov. Vzhľadom k tomu, že obžalovaní cca 12 rokov nepáchali žiadnu trestnú činnosť, viedli riadny život, dospel súd k záveru, že použitie trestnej sadzby vo výmere 10 rokov by bolo pre obvinených neprimerane prísne, pričom na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje obvineným uložiť aj trest kratšieho trvania, a to pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom. U obvineného O. O. preto použil ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov.

Trest bol obvinenému uložený v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby aj s použitím moderačného ustanovenia § 39 Trestného zákona, preto aj najvyšší súd takto uložený trest odňatia slobody považuje za zákonný a správny. Dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia preto naplnený nebol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je dovolací súd oprávnený skúmať, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy a sice, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Dovolací súd hodnotí zistený skutkový stav vyjadrený v takzvanej skutkovej vete v rámci konania o dovolaní len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pripúšťa iba

právne námietky vo vzťahu ku zistenému skutkovému stavu súdmi nižších stupňov a ako to už bolo vyššie uvedené správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Obvinený v dovolaní namietal nesprávne právne posúdenie skutku, ktorý mal byť podľa jeho názoru právne kvalifikovaný ako trestný čin sprenevery a nie ako trestný čin krádeže. Trestný čin mal byť spáchaný vlámaním, toto ale nevyplývalo z vykonaného dokazovania.

Sprenevera patrí k trestným činom proti majetku. Tohto trestného činu sa dopustí ten, kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená (napr. na základe zmluvy), a spôsobí tak na cudzom majetku škodu malú.

Základný rozdiel medzi trestným činom krádeže a trestným činom sprenevery je v tom, že zatiaľ čo krádežou páchatel získava cudziu vec do svojej dispozície (zmocňuje sa jej), aby si ju neoprávnene prisvojil, spreneverou si páchatel prisvojuje cudziu vec, ktorú už pred spáchaním trestného činu mal vo svojej dispozícii tým, že mu bola zverená (4Tz 71/2001).

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu aj okresný súd zvažoval, či by nemal byť skutok tak, ako je uvedený v obžalobe uvedený kvalifikovaný ako trestný čin sprenevery podľa § 213 Trestného zákona. Je totiž nepochybné, že obvinený (obžalovaný) Y. J. kamión, ktorý mal v oprávnenej držbe dobrovoľne odovzdal, resp. vydal Y. W.. Súd však dospel k záveru, že obvinený Y. J. disponoval iba s kamiónom, nie so samotným tovarom, ktorý sa nachádzal v kamióne zabezpečenom colnou uzáverou, ku ktorému nemal oprávnený prístup.

Podľa § 122 ods. 4 Trestného zákona trestný čin je spáchaný vlámaním, ak páchatel vnikol do uzavretého priestoru nedovoleným prekonaním uzamknutia alebo prekonaním inej zabezpečovacej prekážky použitím sily alebo lstiou.

Úložný priestor kamióna určený na prepravu tovaru, ktorý je zabezpečený colnou uzáverou je potrebné považovať za uzavretý priestor. Plachty úložného priestoru, ako aj colná uzávera predstavujú zabezpečovacie prekážky, ktorých účelom je zabrániť nedovolenému vniknutiu do uzavretého náložného priestoru kamiónu.

Súdmi nižšieho stupňa zistený skutok aj podľa názoru najvyššieho súdu bol teda správne právne posúdený ako obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b), ods. 5 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona, nakoľko páchatelia si prisvojili cudziu vec tým, že sa jej zmocnili, čin spáchali vlámaním závažnejším spôsobom konania ako organizovaná skupina a činom spôsobili škodu veľkého rozsahu.

Námietky obvineného aj v tejto časti je preto potrebné považovať za zjavne nenaplnňajúce ním namietaný dovolací dôvod vyplývajúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Obvinený ďalej v dovolaní uvádzal aj naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku, tzn., že bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Prvostupňový súd uložil obvineným podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona obligatórne ochranný dohľad vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona ochranný dohľad uloží súd páchatelovi, ktorého odsudzuje za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody.

Uloženie ochranného dohľadu je obligatórne, keď sú splnené 2 podmienky, a to odsúdenie páchatel'a za obzvlášť závažný zločin, teda zločin s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej osem rokov a uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody.

V posudzovanom prípade boli obe podmienky splnené, preto uloženie ochranného dohľadu je zákonné a správne.

Ani tento dovolací dôvod naplnený nebol.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil vo výroku rozsudku porušenie zákona v neprospech obvineného O. O. v ustanovení § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, § 319 Trestného poriadku, § 293 ods. 3, ods. 6, ods. 7 Trestného poriadku. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zrušil. Zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Krajskému súdu v Trenčíne prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku, ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Týmto rozsudkom boli zrušené aj súdne rozhodnutia, na základe ktorých obvinený v súčasnosti vykonáva uložený trest odňatia slobody, a preto zanikol právny dôvod na ďalší výkon trestu. Najvyšší súd nezistil u obvineného dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku, a preto bolo ukončené obmedzenie jeho osobnej slobody.

Krajský súd je viazaný právnym názorom vysloveným dovolacím súdom a je povinný vykonať ním nariadené úkony, teda vykonať odvolacie konanie vo vzťahu k obvinenému O. O. v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.